

Sogneprästen Knud Kochs bok Johan Olof Wallin. Sveriges store Salmedigter. (Gyldendals förl.) Boken, som vittnar om kärlek till svenskt språk, verklig inlevelse i ämnet och stor kunnighet, lämnar även tre översättningar av wallinsalmer, verkställda av Koch och av honom blygsamt kallade försök. Just nu när man från olika håll tagit upp psalmboksfrågan till behandling i Danmark äro dessa översättningar värdefulla som en påminnelse om vad svensk psalmdiktning kan ha att ge i det nordiska utbytet på det kyrkliga livets område. Som man har att vänta av en man som grundligt satt sig in i Wallins tanke- och känslövärld, möter oss icke i översättningarna något som svär emot originalen. Även om, som naturligt är, dessa psalmer fått en dansk ton. Det gäller psalmerna nr. 280, 402 och 407 i vår nu gällande psalmbok. Jag citerar de första verserna ur de två sistnämnda numren.

Gud danned Slægten af et Blod
og for al Folkevrillen
han satte Målet, viis og god,
højt hos sig selv i Himlen,
for at vi vore Prøveår
i Guds frygt skulde vandre
som Børn fra samme Faders Gård
og elskende hverandre. (402:1)

I Støvets Børn, som nyder Plejen
af een og samme Faders Hånd, —
hvi kives I endnu på Vejen
og vandrer ej i Fredens Bånd?
Det Ord: »Børnlille, elsk hverandre!»
I ej oprigtigt tog imod.
I vil i Kristi Spor ej vandre;
forgæves randt for jer hans Blod. (407:1).

Hilmer Wentz.

Dansk Kirkesang.

Dansk Kirkesang firade sitt första årsmöte efter befrielsen den 16 okt. i København under ordförandeskap av Magister Mogens

Wöldike. Denna sammanslutning ser som sin uppgift att arbeta för en restauration av dansk kyrkomusik med reformationskoralen som inspirationskälla och efter de riktlinjer, som uppdragits av Thomas Laub. Årsmötet inleddes med gudstjänst i Christiansborg Slotskirke. Den fullständiga mässan firades efter Laubs ritual. Märkligt nog förekom inget skriftetal, ej ens syndabekännelse och absolution. Som liturg tjänstgjorde den kände hymndiktaren Harald Vilstrup, och predikan hölls av pastor Aastrup. — Senare på dagen samlades deltagarna till föredrag och årsmöte i K. F. U. K:s stora sal. Föredraget, som hölls av magister Wöldike, handlade om de riktlinjer, vi böra följa för att tillfredsställande kunna uppföra musik från äldsta tid t. o. m. Bach. Talaren framhöll, att det kan aldrig bli tal om ett historiskt korrekt utförande, eftersom våra nuvarande instrument på väsentliga punkter avvika från dem som t. ex. brukades på Bachs tid. Så voro halsarna på stråkinstrumenten betydligt kortare då och stråkarna bågformade. Tonen på ett sådant instrument blir mera dämpad. — Förteckningen över sångare och instrumentalister vid Thomas och Nicolaikirorna i Leipzig ge oss en fingervisning om att Bachs verk med fördel kunna utföras med små besättningar. Genom de ännu bevarade barockorglarna och klavikordet kunna vi säkrast skapa oss en föreställning om fraseringsprinciper och dynamisk utformning. Magister Wöldike påvisade med ett exempel, hur musikvetenskapen kunnat rätta till felaktig praxis vid val av continuoinstrument hos Bach. Händel använder orgel till körsatserna och cembalo till solisterna. Därav har man dragit den slutsatsen, att Bach gjorde sammaledes. Så är emellertid ej fallet. Bach brukar cembalo till solisterna endast under ett halvår av kantatårgångarna, därför att det lilla positiv, som annars användes, var till reparation under precis ett halvt år! — Händels orgelkonserter utföras oftast för stor orgel till full orkesterbesättning. De äro bevisligen skrivna som mellanspel på teatern. Alltså kan endast ett positiv komma ifråga. Orkesterns storlek blir därefter, d. v. s. c:a 14 man. Orgelsolisten inskränker frivilligt på registreringen. — Ej heller den mänskliga rösten har behandlats som nu tiderna igenom. Palestrinas körsatser sjöngos av manskör till instrument. Sopran- och altstämmorna utfördes av falsettsångare. Det viktigaste är att den gamla musiken blir levande för oss. Sund musikalitet parad med musikhistoriskt kunnande ger den bästa garantin för ett fullgott utförande.

Efter föredraget följde årsmötesförhandlingar. Därvid framförde magister Wöldike hälsningar från Laurentius Petri Sällskapet med anledning av att en dess styrelsemedlem gästade Dansk Kirkesang. Hälsningen åhördes stående av de närvarande.

På kvällen ägde en konsert rum i Slotskirken. Den härliga orgeln av Marcussen från 1826 gav under magister Finn Viderøs skickliga händer liv åt verk av Leyding, Böhm och Couperin de Crouilly. Tyvärr är det bara fråga om några år, innan orgeln helt måste skattas åt förgängelsen. Pipverket är nämligen angripet av tennpest. — Den av domkyrkokapellmästare Hedar i Lund utgivna soprakantaten »Att du Jesus vill mig höra» (Herre Jesus, kom at høre) av Buxtehude tolkades med flöjtklar stämma av fru Gjertrud Rosenkilde Larsen. En kantat för två sopranoer av Krieger och en triosonat för två violiner och basso continuo av Couperin kompletterade programmet. Det var med en särskild känsla av högtid, som annälaren efter sex års bortovaro åter steg ut på trappan under Slotskirkens klassiska fasad. I. J.

Recensioner.

Kyrklig konst.

Olle Källström: Medeltidens ansikte. Nordisk Rotogravyr Stockholm 1945. Kr. 18:—.

Att förmedla en riktigare och sannare bild av medeltidens figurframställningar i skulptur är denna boks vällovliga syfte. Det har lyckats andre antikvarien Olle Källström att med hjälp av modern fotografikonst komma dessa skulpturer så nära man överhuvud kan komma och genom överraskande inställningar ge bilderna en ny eller fördjupad betydelse. Man kommer efter ett bläddrande i denna vackra bok till det resultatet, att våra skulpturverk aldrig varit fotograferade på ett artistiskt sätt, och i mycket få fall så att fotografien givit rättvisa åt skulpturen. Det är framför allt genom avbildandet av de-

taljer, som denna reproduktionskonst firar triumfer.

Till de utomordentliga illustrationerna har förf. anknutit en inledande text, som presenterar det förnämliga materialet. Hans synpunkt är fysionomisk och karaktärskildrande, och det är förbluffande i vilken utsträckning medeltidsskulpturen kan bli meddelsam, när man ser den från denna sida. Alla slags varelser passerar revy. Vi se Skaparen i den underfulla gotiska reliefen i Uppsala domkyrka och framställningar av den korsfäste i skiftande former, som uttrycka medeltidsteologins uppfattning av försoningen. Vi se madonnan, tidens mest älskade mänskliga gestalt, och i fortsättningen hela rader av den himmelska härskaran med helgon och änglar. Men även vanliga dödliga få komma